

Orientering

Til Økonomiudvalget

Orientering om hastelov vedr. afskaffelse muligheden for selvbudgettering fra 2026 mv.

Kommunerne har i dag mulighed for at budgettere med et statsgaranteret eller et selvbudgetteret indtægtsgrundlag. Ved valg af statsgaranti baserer kommunen sin budgetlægning på et af statens garanteret indtægtsgrundlag, mens den ved valg af statsgaranti baserer sig på de faktiske forhold.

Regeringen har den 6. november 2024 fremsat en hastelov, som bl.a. fratager kommunerne muligheden for selvbudgettering fra 2026 og frem og giver de 16 kommuner, der i 2024 har valgt statsgaranti mulighed for at omgøre deres valg.

Økonomiforvaltningen har udarbejdet et orienteringsnotat om selvbudgettering. Materialet forelægges til ØU til orientering.

Regeringens lovforslag er fremsat med kort høringsfrist allerede den 11. november 2024, hvorfor orienteringen er udsendt til Økonomiudvalget på mail.

KK har modtaget forslag til høringssvar, som vedlægges orienteringen til Økonomiudvalget. Henset til den korte høringsfrist kan høringssvaret ikke behandles i Økonomiudvalget indenfor fristen. Økonomiforvaltningen bakker op om høringssvaret og vil meddele opbakning hertil mandag den 11. november 2024.

Bilag

- Bilag 1: Faktablad om statsgaranti og selvbudgettering
- Bilag 2: Fremsat lovforslag
- Bilag 3: Høringssvar vedr. selvbudgettering

08-11-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 22613

Dokumentnummer i F2
6641515

Sagsnummer eDoc
2024-0393153

Sagsbehandler
Kenneth Møllerup-Faurschou

Orientering

Statsgaranti og selvbudgettering

Resumé

Der forventes fremsat hastelovgivning for at afskaffe kommunernes mulighed for at vælge selvbudgettering. Muligheden for selvbudgettering er særligt interessant for væstkommuner, mens kommuner uden vækst i højere grad begunstiges af statsgarantien. På baggrund af den mulige afskaffelse af selvbudgettering er der udarbejdet orientering herom til OB.

Sagsfremstilling

Statsgaranti overfor selvbudgettering

Kommunerne har ved budgetlægningen mulighed for at vælge mellem:

- At basere budgettet på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb (*statsgaranti*)
- At basere budgettet på kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget og folketal samt dertilhørende foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger (*selvbudgettering*)

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for den enkelte kommune er baseret på kommunens faktiske udskrivningsgrundlag tre år før budgetåret, som fremskrives til budgetårets niveau af Indenrigs- og Sundhedsministeriet pba. et skøn for udviklingen i det samlede kommunale udskrivningsgrundlag. Indenrigs- og Sundhedsministeriets fremskrivning er typisk baseret på Økonomisk redegørelse maj i året før budgetåret.

Vælger en kommune selvbudgettering, vil kommunen tre år efter budgetåret blive efterreguleret på baggrund af de faktisk realiserede indtægter. Efterreguleringen af kommuner, der har valgt selvbudgettering, vil påvirke det kommunale balancetilskud, som fordeles mellem kommunerne på baggrund af folketal. Det vil sige, at en samlet positiv efterregulering af kommuner, der har valgt selvbudgettering, vil sænke samtlige kommuners balancetilskud i tre år efter budgetåret. Dette gælder uanset kommunens valg af budgetteringsgrundlag.

06-11-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 22456

Dokumentnummer i F2
6622379

Sagsnummer eDoc
2024-0390862

Sagsbehandler
Kenneth Mollerup-Faurschou

Seneste forventning fra KL i september var, at der på landsplan vil ske en efterregulering på 11,8 mia. kr. for budget 2024 i 2027. Efterreguleringen påvirker det samlede balancetilskud, som fordeles mellem kommunerne pba. folketal og de selvbudgetterende kommuners gevinst vil derfor medføre lavere balancetilskud til alle kommuner. Det gælder også for de 16 kommuner, der ikke har valgt selvbudgettering i 2024, og som derfor ikke har en gevinst at modregne efterreguleringen i.

Muligheden for at vælge statsgaranti blev indført i 1996 og er unik i en nordisk kontekst. I perioden 2007-2023 har der været en tendens til, at kommunerne overvejende valgte statsgaranti, og særligt efter finanskrisen er interessen for at selvbudgettere i vid udstrækning dalet. Således var det fx kun hhv. 8 og 9 kommuner der valgte selvbudgettering i 2022 og 2023.

I de seneste to år er der imidlertid sket et skifte, idet 82 kommuner valgte selvbudgettering i 2024, mens 96 kommuner har valgt at selvbudgettere i 2025. Den øgede interesse for selvbudgettering i 2024 og 2025 skal ses i sammenhæng med, at regeringen i både 2024 og 2025 har opjusteret vækstskøn for det kommunale udskrivningsgrundlag betragteligt efter indgåelsen af økonomiaftalen. Derved har kommunerne ved valg af selvbudgettering haft mulighed for at basere budgetgrundlaget på højere vækstskøn end der lægges til grund for i statsgarantien.

KK's valg mellem statsgaranti og selvbudgettering 2007-2025

Siden 2007 har KK valgt selvbudgettering 6 ud af 19 år, jf. tabel 1.

Tabel 1 - Københavns valg mellem statsgaranti og selvbudgettering 2007-2025

	Provenu ved selvbudgettering		Valg	Evaluering af valg
	Beregnet ved budgettering	Endeligt opgjort		
2007	266	101	Selvbudgettering	Rigtigt
2008	-	-223	Selvbudgettering	Forkert
2009	-147	-1.150	Statsgaranti	Rigtigt
2010	355	282	Statsgaranti	Forkert
2011	390	30	Selvbudgettering	Rigtigt
2012	354	53	Statsgaranti	Forkert
2013	-27	-521	Statsgaranti	Rigtigt
2014	38	-521	Statsgaranti	Rigtigt
2015	-63	94	Statsgaranti	Forkert
2016	36	-12	Statsgaranti	Rigtigt
2017	371	349	Selvbudgettering	Rigtigt
2018	87	-123	Statsgaranti	Rigtigt
2019	-13	39	Statsgaranti	Forkert
2020	113	-355	Statsgaranti	Rigtigt
2021	174	1.678	Statsgaranti	Forkert
2022	-43	1.599	Statsgaranti	Forkert
2023	293	*(1.539)	Statsgaranti	Forkert
2024	670	*(1.699)	Selvbudgettering	Rigtigt
2025	725	-	Selvbudgettering	N/A

Anm.: - angiver tab, mens + angiver gevinst ved selvbudgettering

* angiver at 2023 og 2024 er foreløbige skøn. Gevinsten ved selvbudgettering i 2023 og 2024 er først endeligt opgjort i hhv. juli 2025 og juli 2026.

Kommunernes valg af selvbudgettering

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for den enkelte kommune er i høj grad afhængigt af den skønnede udvikling på landsplan. For kommuner der har en lavere vækst end landet som helhed vil det typisk være fordelagtigt at vælge statsgaranti, fordi statens garantiprocent vil give et bedre beskatningsgrundlag end den faktiske udvikling tilskriver.

Har den enkelte kommune omvendt en bedre udvikling end den, statens garanti dækker over, fx som følge af en højere befolkningsvækst eller et bedre udskrivningsgrundlag, kan det omvendt være forbundet med et tab af indtægter at vælge statsgaranti. Derfor kan det i højere grad være fordelagtigt for vækstkommuner at selvbudgettere og dermed blive afregnet på baggrund af de faktiske forhold. Det gælder især for kommuner med store udgifter til at håndtere befolkningsvækst.

Faktaboks om statsgaranti og selvbudgettering

Statsgaranti
<ul style="list-style-type: none"> • Statsgarantien dækker provenu for kommunal indkomstskat og folketal samt dertilhørende tilskuds- og udligningsbeløb, men ikke grundskyld og særtilskud. • Indført i 1996 mhp. stabilitet og forudsigelighed. • Udskrivningsgrundlag svarende til kommunens faktiske beskatningsgrundlag 3 år før budgetåret fremskrevet med en landsgennemsnitlig garantiprocent. • Den landsgennemsnitlige garantiprocent er ens for alle kommuner. • Obligatorisk statsgaranti vil indebære en omfordeling fra kommuner med en højere vækst end landet som helhed til kommuner med en vækst lavere end landet som helhed allerede inden opgørelsen af den mellemkommunale udligning. • Statsgarantiprocenten opgøres pba. af vækstsåren i ØR maj året før budgetåret, som kan afvige fra de opdaterede skøn i ØR august. • Typisk attraktiv for kommuner med lavere vækst end landet som helhed
Selvbudgettering
<ul style="list-style-type: none"> • Før 1996 den eneste mulighed for kommunerne. Stadig normen i de øvrige nordiske lande. • Afspejler den reelle udvikling i den enkelte kommune. • Mere tidstro udvikling i forhold til vækst kommunernes udgiftsbehov. • Hovedhensynet er en tidstro udvikling, og særligt kommuner med befolkningsvækst kan det give større parallelitet til udgiftssiden • Mindre stabilitet og senere afklaring af de endelige indtægtsforhold • Efterregulering af gevinst i balancetilskuddet tre år efter budgetåret kan have fordelingsmæssige virkning kommuner i mellem. • Typisk attraktiv for kommuner med højere vækst end landet som helhed

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og statens afregning af grundskyld og dækningsafgift til kommunerne og lov om kommunal ud-ligning og generelle tilskud til kommuner
(Afskaffelse af selvbudgetteringsordningen, mulighed for at omgøre valg af statsgaranti for 2024 samt indførelse af ø-tilskud til Fanø Kommune)

§ 1

I lov om kommunal indkomstskat og statens afregning af grundskyld og dækningsafgift til kommunerne, jf. lovbekendtgørelse nr. 935 af 30. august 2019, som ændret ved § 6 i lov nr. 1052 af 30. juni 2020, § 1 i lov nr. 2052 af 19. december 2020 og ved § 2 i lov nr. 679 af 3. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 7, stk. 1 affattes således:

»Kommunalbestyrelsen skal budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat, jf. dog 2. pkt. Kommunalbestyrelsen kan frem til og med for kalenderåret 2025 vælge at budgettere enten med dens eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat.«

2. § 7, stk. 2, ophæves, og i stk. 3, der bliver stk. 2, ændres »§ 16, stk. 4« til »§ 16, stk. 3«.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

3. Efter § 7 indsættes i *afsnit I*:

»§ 7 a. Kommuner, der for kalenderåret 2024 har valgt at budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat efter § 7, stk. 1, kan for kalenderåret 2024 ekstraordinært vælge at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat.

Stk. 2. Kommuner, der efter stk. 1 ekstraordinært vælger at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024, skal give endelig meddelelse herom til Indenrigs- og Sundhedsministeriet [den 20. december 2024].

Stk. 3. Kommuner, der efter stk. 1 ekstraordinært vælger at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal

UDKAST

indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024, skal som eget skøn anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024.«

4. § 16, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

§ 2

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbeholdning nr. 63 af 19. januar 2021, som ændret senest ved § 8 lov nr. 923 af 18. maj 2021 og § 30 lov nr. 679 af 3. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 21, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

2. I § 21 efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Til Fanø Kommune ydes et tilskud på 20,0 mio. kr. Tilskuddet reguleres fra og med tilskudsåret 2026 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

3. I § 21, stk. 4, der bliver til stk. 5, indsættes efter »Kommuner, der modtager tilskud i henhold til stk. 2«: »eller stk. 4«

4. § 24 affattes således:

»§ 24. Afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. § 16, sker efter en af indenrigs- og sundhedsministerens udmeldt samlet beregning for tilskudsåret. Indenrigsministeren- og sundhedsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelserne meddelelse om disse beløb, jf. dog 3. pkt. Afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. § 16, sker frem til og med 2025 enten efter en af indenrigs- og sundhedsministeren udmeldt samlet beregning for tilskudsåret eller efter en særskilt beregning for de kommuner, som har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget.

5. § 24, stk. 2-7, ophæves.

6. § 27, stk. 2, ophæves.

UDKAST

7. § 28, stk. 2, ophæves.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 31. december 2024, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. § 1, nr. 2 og 4, § 2, nr. 5-7, træder i kraft 1. januar 2029.

Stk. 3. § 2, nr. 1-3, har virkning fra og med tilskudsåret 2026.

§ 4

[overgangsbestemmelse vedr. dato for omvalg]

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Baggrund
3.	Lovforslagets hovedpunkter
3.1.	Afskaffelse af selvbudgetteringsordningen
3.1.1.	Gældende ret
3.1.2.	Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
3.1.3.	Den foreslåede ordning
3.2.	Ekstraordinær mulighed for at omgøre valg af statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2024
3.2.1.	Gældende ret
3.2.2.	Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
3.2.3.	Den foreslåede ordning
3.3	Ø-tilskud til Fanø Kommune
3.3.1.	Gældende ret
3.3.2.	Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6.	Administrative konsekvenser for borgerne
7.	Klimamæssige konsekvenser

UDKAST

8.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9.	Forholdet til EU-retten
10.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Kommuner har mulighed for at budgettere med et statsgaranteret indtægtsgrundlag for at opnå budgetsikkerhed for kommunen.

Kommuner har også mulighed for at selvbudgettere. Denne mulighed sigter primært på at give vækstkommuner mulighed for at budgettere med et eget skøn mod en efterregulering, når de faktiske grundlag kendes.

Selvbudgetteringsordningen i kommunerne har over de senere år givet anledning til stigende udfordringer. Dette på grund af den risiko et større antal kommuner påtager sig ved valg af selvbudgettering og på grund af afledte konsekvenser for de kommuner, der vælger statsgaranti, og ikke længere kan lægge til grund, at denne ordning tilbyder budgetsikkerhed. Statsgarantien er dermed stik imod hensigten ikke længere et sikkert valg.

Formålet med dette lovforslag er at genetablere stabilitet i og forudsigeligheden om kommunernes økonomiske forudsætninger ved at afskaffe muligheden for selvbudgettering med eget skøn for udskrivningsgrundlaget og dermed også for grundlaget for kommunal udligning og generelle tilskud. I forlængelse heraf foreslås det, at der ekstraordinært gives mulighed for, at de kommuner, der har valgt statsgaranti for 2024, kan ændre deres valg til selvbudgettering.

Herudover lægges der op til, at Fanø Kommune omfattes af ordningen med tilskud til ø-kommuner uden bro-fast fast forbindelse.

2. Baggrund

Kommuner har siden 1995 haft mulighed for at vælge at budgettere med et statsgaranteret grundlag for udskrivningsgrundlaget, hvor udviklingen følger et landsgennemsnit, og dermed for kommunal udligning og generelle tilskud. Kommunerne skal træffe dette valg i oktober forud for budgetåret.

UDKAST

Kommuner kan også vælge at budgettere med eget skøn for udskrivningsgrundlaget og dermed for grundlaget for kommunen i tilskuds og udligningssystemet. For kommuner, som vælger selvbudgettering, foretages tre år efter det pågældende budgetår en efterregulering for den faktiske udvikling.

Selvbudgetteringsordningen har primært haft til formål at tage højde for, at nogle kommuner kan have en vækst over landsgennemsnittet, som de ønsker at kunne budgettere med ud fra en forventning om en gevinst. For nogle kommuner har efterreguleringen på baggrund af den faktiske udvikling dog i stedet givet anledning til tab som følge af bl.a. den samfundsøkonomiske udvikling.

Når bloktilskuddet til kommunerne fastsættes, følger det det generelle princip om, at kommunernes samlede indtægter og udgifter skal være i balance. I den forbindelse tages der højde for kommunernes samlede gevinster eller tab fra selvbudgettering. Det har fungeret, fordi det hidtil har været et fåtal af kommuner, som har benyttet selvbudgetteringsordningen.

Der har over de senere år været statslige indgreb i ordningen for at afbøde større negative konsekvenser af kommunernes valg af budgetmetode. Senest i 2020 som følge af situationen med COVID-19, hvor kommuner fik mulighed for at vælge om fra selvbudgettering til statsgaranti. Det kan have givet anledning til en forventning i kommunerne om, at staten vil gribe ind, såfremt valget af budgetmetode giver anledning til tab, og det kan påvirke kommunernes vurdering af risikoen ved at selvbudgettere.

I budgetterne for 2024 og 2025 er det henholdsvis 82 og 96 kommuner, som har valgt at selvbudgettere. Flere kommuner har givet udtryk for, at de har valgt at påtage sig en økonomisk risiko med denne ordning for at imødegå et potentielt tab i bloktilskud som følge af en forventning om andre kommuners gevinst ved efterreguleringen, som finder sted i 2027 henholdsvis 2028.

De 16 kommuner, som valgte statsgarantien ved budgetlægningen for 2024, har ansøgt om at få mulighed for at vælge om til selvbudgettering ud fra den begrundelse, at det i situationen forventes at medføre en større budgetsikkerhed end statsgarantien.

Mulighed for et sådant omvalg til selvbudgettering i 2024, kræver en lovændring.

Der er således opstået en situation, hvor selvbudgetteringsordningen er udfordret, og hvor valget af selvbudgettering uanset udvikling får væsentlig

UDKAST

større betydning for den kommunale økonomi end tidligere, og dermed giver væsentlig større usikkerhed omkring kommunernes økonomiske forudsætninger for at levere service til borgerne. Derfor foreslås det, at selvbudgetteringsordningen afskaffes fra og med budgetlægningen for 2026.

Regeringen har tilkendegivet, at det er intentionen i finansloven for 2025 at tildele Fanø Kommune et tilskud på 20,0 mio. kr. som følge af de merudgifter, som kommunen har som ikke brofast ø-kommune. Ligeledes har regeringen tilkendegivet at ville søge Folketingets opbakning til en ændring af udligningslovens § 21 med henblik på et tilsvarende årligt ø-tilskud til Fanø Kommune fra 2026 og frem.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Afskaffelse af selvbudgetteringsordningen

3.1.1. Gældende ret

Kommuner kan ved budgetlægningen efter gældende lov beslutte, hvordan der for det kommende budgetår skal budgetteres med indtægter for den kommunale indkomstskat og folketallet. Konkret har kommunerne ved budgetlægningen valgfrihed mellem at basere budgettet på:

1. Et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb, som anført i Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilskudsudmelding ("statsgarantien"). Det giver vished om indtægterne for det kommende år.
2. Kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, folketal mv. og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger mod en efterregulering for den faktiske udvikling ("selvbudgettering").

Det fremgår således af § 7 i lov om kommunal indkomstskat, at kommunalbestyrelsen kan vælge at budgettere enten med deres eget skøn over udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat. I henhold til § 16 i lov om kommunal indkomstskat opgøres der for de kommuner, som har valgt selvbudgettering, et efterreguleringsbeløb med udgangspunkt i opgørelse af henholdsvis de kommunale indkomstskatter og kirkeskatten pr. 1. maj i året to år efter kalenderåret samt de beløb, der foreløbigt er udbetalt til kommunerne, jf. § 15 i lov om kommunal indkomstskat.

Det fremgår videre af § 24 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (udligningsloven), at afregning af tilskud og bidrag til den enkel kommune efter udligningsloven, bortset fra tilskud fordelt efter

UDKAST

ansøgning, jf. udligningsloven § 16, sker enten efter indenrigs- og sundhedsministerens udmeldt samlet beregning for tilskudsåret eller efter en særskilt beregning for de kommuner, som har valgt selvbudgettering, jf. § 7 i lov om kommunal indkomstskat. For de selvbudgetterende kommuner foretages der i tilskudsåret en foreløbig afregning af tilskud og bidrag efter udligningsloven, jf. § 24, stk. 3. De foreløbige tilskud og bidrag efter § 24, stk. 3 beregnes på grundlag af det udskrivningsgrundlag og grundværdier, som kommunen har lagt til grund for budgettet, samt kommunens skøn over indbyggertal, jf. udligningslovens § 24, stk. 4-5. I henhold til udligningslovens § 24, stk. 6 er indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiget til at fastsætte de nærmere regler for budgettering og indberetning af tilskud og bidrag for de selvbudgetterende kommuner efter udligningsloven § 24, stk. 3-5.

I året to år efter tilskudsåret opgøres der for de selvbudgetterende kommuner en efterregulering af de tilskud og bidrag, der blev afregnet i tilskudsåret, jf. udligningslovens § 24, stk. 7.

3.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Kommunernes mulighed for at budgettere med et statsgaranteret grundlag for udskrivningsprocenten og for tilskud og udligning har til formål at tilbyde et sikkert grundlag baseret på en landsgennemsnitlig vækst i udskrivningsgrundlaget.

Selvbudgetteringsordningen giver kommunerne større indflydelse på egen budgetlægning mod den risiko, der ligger i efterreguleringen på baggrund af den faktiske udvikling. Denne ordning er primært attraktiv for kommuner, der forventer at have en indkomst- og/eller befolkningsudvikling over landsgennemsnittet, og den giver mulighed for at løfte udgiftsniveauet tilsvarende i budgetåret.

For mange kommuner er det vanskeligt at skønne over den samfundsøkonomiske udvikling og dermed over hvor stor en risiko, der ligger i selvbudgetteringen. Denne ordning har derfor også tidligere været anvendt af et fåtal af kommunerne. For 2009 til 2023 har gennemsnitligt knap 7 kommuner selvbudgetteret hvert år.

Ved at staten tidligere har taget tiltag med henblik på at afbøde konsekvenser af selvbudgettering, hvis kommuner står til større tab, kan der være opstået en situation, hvor kommunerne forventer ikke at skulle bære den fulde risiko for deres valg af selvbudgettering. Det, at risikoen ved at vælge selvbudgettering ikke nødvendigvis er troværdig, vurderes i sig selv gør ordningen uholdbar.

UDKAST

Et stort antal kommuner har valgt at selvbudgettere for 2024 og 2025. Mange af kommunerne har valgt at selvbudgettere med eller tæt på det statsgaranterede grundlag, og effekten af valget vil først vise sig ved efterreguleringen i 2027 og 2028. Det forventes at ville kunne få afledte konsekvenser i bloktilskuddet for alle kommuner. Forventningen om de afledte konsekvenser for bloktilskuddet i 2027 og 2028 vurderes i sig selv at have tilskyndet flere kommuner til at vælge at påtage sig den økonomiske risiko, der i sig selv ligger i at selvbudgettere. Det vurderes at være en uholdbar udvikling.

Det er ligeledes uholdbart, at statsgarantien af kommunerne ikke længere betragtes som et sikkert valg, der kan skabe budgetsikkerhed og tryghed om kommunens økonomiske forudsætninger for opgaveløsningen.

Ud fra et samlet hensyn til forudsigelige og stabile rammer omkring kommunernes økonomi vurderes det således nødvendigt, at selvbudgetteringsordningen afskaffes med virkning fra kommunernes budgetlægning for 2026.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at selvbudgetteringsordningen afskaffes fra og med budgetåret 2026.

Den foreslåede ordning vil medføre, at kommunalbestyrelserne ved budgetlægningen for det kommende budgetår ikke længere vil skulle vælge mellem det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller eget skøn over udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat. Kommunalbestyrelserne vil således fra og med budgetåret 2026 skulle budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb.

Med ordningen skabes der større budgetsikkerhed hos alle kommuner, og risikoen for afledte konsekvenser af efterreguleringer vedrørende selvbudgettering vil bortfalde fra tilskudsåret 2029.

Samtidig er der tale om en forenkling af reglerne, da alle kommuner vil budgettere efter samme ordning, og tilskuds- og udligningsbeløbene vil være givet for budgetåret ved tilskudsudmeldingen pr. 1. juli forud for budgetåret.

For nærmere om afskaffelse af selvbudgetteringsordningen henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2 og § 2, nr. 4-7, og bemærkningerne hertil.

3.2. Ekstraordinær mulighed for at omgøre valg af statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2024

3.2.1. Gældende ret

Reglerne om valget mellem et statsgaranteret og et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag er fastsat i § 7 i lov om kommunal indkomstskat og statens afregning af grundskyld og dækningsafgift til kommunerne (herefter kommuneskatteloven).

Det følger af kommuneskatteloven § 7, stk. 1, at kommunalbestyrelsen ved budgetlægning i oktober året før budgetåret kan vælge at budgettere enten med eget skøn over udskrivningsgrundlaget (selvbudgettering) for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat. Det er frit for den enkelte kommune, hvilken metode kommunen vil vælge det enkelte år. Beslutningen om selvbudgettering eller statsgaranti har bindende virkning for kommunerne.

Efter kommuneskattelovens § 15 udbetaler staten ved begyndelsen af hver måned et beløb til foreløbig dækning af kommunal indkomstskat og kirkeskat. Udbetalingen sker til den enkelte kommune på baggrund af det af kommunen vedtagne årsbudget for indtægter ved indkomstskat og kirkeskat for personer.

Har kommunen valgt at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, skal der pr. 1. maj i året to år efter det kalenderår, hvor kommunen har valgt at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, foretages en opgørelse af de kommunale indkomstskatter og kirkeskatter, jf. kommuneskattelovens § 16, stk. 1. Afregning af efterreguleringsbeløbet skal ske tre år efter det pågældende kalenderår, og fordeles med en tredjedel i hver af månederne januar, februar og marts, jf. kommuneskattelovens § 16, stk. 2.

3.2.2. Indenrigs- og sundhedsministeriets overvejelser

16 kommuner har i en henvendelse til indenrigs- og sundhedsministeren ansøgt om dispensation til at overgå til selvbudgettering for 2024.

Af henvendelsen fremgår det, at kommunernes valg af statsgaranti var baseret på ønsket om budgetsikkerhed på indtægtssiden. Udviklingen har betydet, at valget af statsgaranti nu af disse kommuner vurderes at indebære for stor en usikkerhed på grund af forventningerne til de afledte konsekvenser af efterreguleringen.

UDKAST

Kommunerne tog stilling til valget mellem selvbudgettering eller statsgaranti i efteråret 2023, da kommunerne skulle vedtage deres budgetter for 2024. Ved budgetlægningen for 2024 valgte 82 kommuner selvbudgettering med en samlet umiddelbar merindtægt på 1,4 mia. kr.

Antallet af kommuner, der selvbudgetterer efterlader i sig selv en potentiel større efterregulering i 2027. Når bloktilskuddet til kommunerne fastsættes, følger det generelle princip om, at kommunernes samlede indtægter og udgifter skal være i balance, og en efterregulering har således en potentiel økonomiske konsekvens for alle kommuner.

Størrelsen af efterreguleringen af selvbudgetteringen i 2024 vil først blive opgjort i 2026 på baggrund af det faktiske opgjorte udskrivningsgrundlag og befolkningstal. Udskrivningsgrundlaget er opjusteret efter tidspunktet for den udmeldte statsgaranti, og det vil potentielt kunne udløse en større positiv efterregulering. Grundlaget foreligger dog endnu ikke for at foretage en opgørelse af efterreguleringens faktiske størrelse.

Regeringen noterer sig de 16 kommuners ønske om et omvalg fra statsgaranti til selvbudgettering for 2024, og at disse kommuner således forventer, at det vil betyde en større sikkerhed.

En sådan mulighed må betragtes som ekstraordinær og givet tidspunktet på året vurderes det, at grundlaget for selvbudgetteringen i givet fald vil skulle svare til det statsgaranterede grundlag.

At der endnu en gang er behov for at hjælpe kommuner, der bliver ramt af større økonomiske konsekvenser af valget af budgetteringsmetode, viser, at der også er et behov for mere forudsigelige og stabile rammer omkring kommunernes økonomi, hvilket kan sikres ved, at kommunerne fremover alene kan budgettere med et statsgaranteret indtægtsgrundlag.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kommuner, der efter kommuneskatteloven § 7, stk. 1 har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat for budgetåret 2024, skal kunne vælge at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024. I den sammenhæng foreslås det, at eget skøn over udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat skal svare til det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

UDKAST

Ønsker en kommune, der for kalenderåret 2024 har valgt at budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, at gøre brug af den ekstraordinære mulighed for at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kalenderåret 2024, vil kommunen skulle give endelig meddelelse herom til Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 20. december 2024.

For de kommuner, der vælger at gøre brug af den ekstraordinære mulighed for at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kalenderåret 2024, vil der gælde de indtægter fra indkomstskat og kirkeskat, der følger af det vedtagne budget for 2024. Dermed vil det budget, der er sket afregning efter for kalenderåret 2024, ikke blive ændret, og der vil således ikke ske en ændring i den foreløbige afregning, der er fordelt over kalenderåret 2024.

For de kommuner, der vælger at gøre brug af den ekstraordinære mulighed for at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kalenderåret 2024, vil den foreløbige afregning af tilskud og bidrag efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommunerne svare til den afregning, der er udmeldt af indenrigs- og sundhedsministeren for tilskudsåret 2024 og som er lagt til grund for disse kommuners budget for 2024.

Det følger af den foreslåede ordning, at der to år efter budgetåret skal opgøres en efterregulering for de kommuner, der vælger at gøre brug af den ekstraordinære mulighed for at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kalenderåret 2024. Efterreguleringen svarer til forskellen mellem den foreløbige afregning og de skatteindtægter, tilskud og bidrag, som det kan beregnes ud fra det faktisk opgjorte udskrivningsgrundlag og indbyggertal for tilskudsåret.

3.3. Ø-tilskud til Fanø Kommune

3.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 21 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, at der ydes tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune.

Til Læsø, Samsø og Ærø Kommune ydes et samlet tidskud på 148,1 mio., som fra og med tilskudsåret 2021 reguleres årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. De nærmere regler for fordelingen mellem de tre kommuner fastsættes af indenrigs- og sundhedsministeren.

UDKAST

Til Bornholm Kommune ydes et tilskud på 39,5 mio. kr., som fra og med tilskudsåret 2010 reguleres årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Tilskuddet gives som et generelt tilskud, men er begrundet i lovbemærkningerne med de merudgifter, der følger af at være en ø-kommune, samt ved de seneste forhøjelser af tilskuddet, at det er en omlægning af tilskud til særligt vanskelig stillede kommuner til de fire ø-kommuner.

Det fremgår specifikt af § 21 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, at der ikke gives tilskud til Fanø Kommune. Det er primært blevet begrundet med, at kommunen, i modsætning til de øvrige ø-kommuner, har et forholdsvist højt skattegrundlag, ligger tæt på fastlandet og ikke i samme grad som de øvrige ø-kommuner er præget af isolation.

3.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der foreslås en ændring i § 21 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, således, at alle kommuner på øer uden bro-fast forbindelse, der består af én kommune, kan modtage et ø-tilskud.

Der foreslås med et nyt stykke i § 21 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, at der ydes et tilskud på 20,0 mio. kr. (2025-pl) til Fanø Kommune, som fra og med tilskudsåret 2026 reguleres en gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.

Som en konsekvens af forslag om ø-tilskud til Fanø Kommune, foreslås at udvide bestemmelsen om, at Læsø, Samsø og Ærø Kommuner kan yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de pågældende kommuner, til også at gælde for Fanø Kommune.

Tilskuddet vil blive givet som et generelt tilskud og begrundes med merudgifter, der følger af at være en mindre ø-kommune.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Kommuner vælger typisk at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, fordi de forventer en øget vækst i grundlaget i forhold til det forudsatte ved det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Valget om selv-budgettering giver således mulighed for en gevinst, men indebærer samtidig en risiko for en negativ efterregulering, såfremt det faktiske grundlag viser sig lavere end kommunens eget skøn.

UDKAST

Selvbudgetteringsordningen har imidlertid i de seneste år skabt en betydelig usikkerhed omkring rammerne for kommunernes økonomi. Med lovforslaget genetableres der forudsigelige og stabile rammer omkring kommunernes økonomi.

Forslaget om at give ekstraordinær mulighed for omvalg fra statsgaranti til selvbudgettering i 2024 har ingen provenumæssige konsekvenser for staten, da de eventuelle merindtægter, det medfører for kommunerne, indgår i fastsættelsen af kommunernes samlede bloktilskud.

For de kommuner, der vælger at benytte sig af muligheden for omvalg, vil det i første omgang betyde en efterregulering i 2027 af kommunernes indtægter. Denne forventes at blive positiv, hvilket alt andet lige vil indebære et mindre bloktilskud. Virkningen for de enkelte kommuner kan ikke opgøres nærmere på nuværende tidspunkt.

Forslaget om at afskaffe selvbudgetteringsordningen fra og med 2026 vil ikke påvirke statens finanser. De enkelte kommuner vil ikke længere kunne budgettere med højere indtægter, men vil omvendt ikke påtage sig en risiko herved. Desuden fjernes de afledte konsekvenser for andre kommuner.

Implementeringen af lovforslaget indebærer, at de 16 kommuner, der har valgt statsgaranti, skal foretage en ekstra indberetning til indenrigs- og sundhedsministeren om deres beslutning vedrørende omvalg. De kommuner, der vælger at overgå til eget skøn over udskrivningsgrundlag, skal ikke udarbejde et nyt budget på baggrund heraf.

Ø-tilskuddet til Fanø Kommune har ingen økonomiske konsekvenser for staten. For Fanø Kommune indebærer forslaget et ekstra tilskud. Tilskuddet ligger inden for en samlet uændret kommunal finansiering.

Lovforslaget vurderes samlet set ikke at medføre nævneværdige implementeringsmæssige konsekvenser.

Lovforslaget har ikke konsekvenser for regionerne.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

UDKAST

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... (... dage) været sendt i høring hos KL.

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindredninger (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	<p>Har ingen positive konsekvenser for kommunerne samlet set.</p> <p>Med lovforslaget genetableres der forudsigelige og stabile rammer omkring kommunernes økonomi.</p> <p>For de kommuner som ekstraordinært får mulighed for at omgøre deres valg af budgetteringsmetode for 2024, vil der kunne være en virkning som følge af en eventuel efterregulering i 2027.</p> <p>En eventuel efterregulering i 2027 vurderes som udgangspunkt at have en neutral virkning for staten.</p> <p>Afskaffelse af selvbudgetteringsordningen fra og med 2026 vil ikke påvirke statens finanser som i dag.</p> <p>Lovforslaget har ikke konsekvenser for regionerne.</p>	<p>Har ingen negative konsekvenser for kommunerne samlet set.</p> <p>Med lovforslaget genetableres der forudsigelige og stabile rammer omkring kommunernes økonomi.</p> <p>For de kommuner som ekstraordinært får mulighed for at omgøre deres valg af budgetteringsmetode for 2024, vil der kunne være en virkning som følge af en eventuel efterregulering i 2027.</p> <p>En eventuel efterregulering i 2027 vurderes som udgangspunkt at have en neutral virkning for staten.</p> <p>Afskaffelse af selvbudgetteringsordningen fra og med 2026 vil ikke påvirke statens finanser som i dag.</p> <p>Lovforslaget har ikke konsekvenser for regionerne.</p>

UDKAST

	For Fanø Kommune indebærer lovforslaget et ekstra tilskud inden for en samlet uændret kommunal finansiering.	
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget har ikke væsentlige implementeringsmæssige konsekvenser.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	(Beskriv forholdet til EU-retten/anfør »Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.«)	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering)	Ja	Nej X

UDKAST

af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	
---	--

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af kommuneskattelovens § 7, stk. 1, at kommunalbestyrelsen ved budgetlægning i oktober året før budgetåret kan vælge at budgettere enten med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat. Det er frit for den enkelte kommune, hvilken metode kommunen vælger det enkelte år. Beslutningen om selvbudgettering eller statsgaranti har bindende virkning for budgetåret.

Efter kommuneskattelovens § 15 udbetaler staten ved begyndelsen af hver måned et beløb til foreløbig dækning af kommunal indkomstskat og kirkeskat. Udbetalingen sker til den enkelte kommune på baggrund af det af kommunen vedtagne årsbudget for indtægter ved indkomstskat og kirkeskat for personer.

Har kommunen valgt at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, skal der pr. 1. maj i året 2 år efter det kalenderår, hvor kommunen har valgt at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget, foretages en opgørelse af de kommunale indkomstskatter og kirkeskatter, jf. kommuneskattelovens § 16, stk. 2. Afregning af efterreguleringsbeløbet skal ske 3 år efter det pågældende kalenderår, og fordeles med en tredjedel i hver af månederne januar, februar og marts, jf. kommuneskattelovens § 16, stk. 2.

Det foreslås, at kommuneskattelovens § 7, stk. 1, affattes således:

»§ 7. Kommunalbestyrelsen skal budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat jf. dog 2. pkt. Kommunalbestyrelsen kan frem til og med for kalenderåret 2025 vælge at budgettere enten med dens eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat.«

Den foreslåede ændring ændrer ikke ved kommunernes valg mellem statsgaranti og selvbudgettering i 2025, der allerede er truffet.

Derudover vil den foreslåede ændring medføre, at kommunalbestyrelsen for kalenderåret 2026 og efterfølgende kalenderår vil skulle budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomst og kirkeskat.

UDKAST

Det vil fra og med 2026 således ikke længere være muligt for kommunalbestyrelsen at vælge enten at budgettere med dens eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat.

Til nr. 2

Det foreslås, at § 7, stk. 2, i kommuneskatteloven ophæves, og i stk. 3, der bliver stk. 2, ændres »§ 16, stk. 4« til »§ 16, stk. 3«.

Det foreslåede er en konsekvens af, at det foreslås, at fra og med for kalenderåret 2026 afskaffes muligheden for, at kommunalbestyrelsen kan vælge at budgettere enten med dens eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat.

Når kommunerne vælger at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat, sker der en efterregulering. Eventuel afregning af efterreguleringsbeløb sker med en tredjedel i hver af månederne januar, februar og marts i året 3 år efter kalenderåret.

Det foreslås, at fra og med for kalenderåret 2026 og efterfølgende kalenderår skal kommunerne budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat. Det vil således ikke længere være muligt for kommunerne at vælge at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat, hvorfor der fra og med kalenderåret 2029 ikke længere vil ske efterregulering af kommunernes udskrivningsgrundlag.

Til nr. 3

Det foreslås at indsætte en ny § 7 a i kommuneskatteloven.

Det foreslås i stk. 1, at kommuner, der for kalenderåret 2024 har valgt at budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat efter § 7, stk. 1, for kalenderåret 2024 ekstraordinært kan vælge at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat.

Det foreslåede stk. 1 vil medføre, at kommuner der ved budgetlægningen i oktober 2023, valgte at budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024,

UDKAST

ekstraordinært vil kunne vælge at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat. Det vil være frivilligt for kommunen, om denne ekstraordinært vil ændre valget af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kalenderåret. Muligheden for at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget vil være begrænset til alene at omfatte kalenderåret 2024, og et eventuelt omvalg vil ikke senere kunne omgøres.

Vælger kommunen at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget vil det betyde, at der i 2027 vil ske en efterregulering af udskrivningsgrundlaget for kalenderåret 2024. Vælger kommunen at fastholde valget om statsgaranteret udskrivningsgrundlag, vil der ikke ske efterregulering af udskrivningsgrundlaget for kalenderåret 2024.

Det foreslås i *stk. 2*, at kommuner, der efter det foreslåede *stk. 1* ekstraordinært vælger at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024, vil skulle give endelig meddelelse herom til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest [den 20. december 2024].

Det foreslåede *stk. 2* vil medføre, at de kommuner, der vælger at gøre brug af den foreslåede mulighed for ekstraordinært at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024, skal give meddelelse herom til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest [den 20. december 2024]. Beslutningen om ekstraordinært at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for 2024 skal godkendes af kommunalbestyrelsen og derpå skriftligt meddeles endeligt til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest [den 20. december 2024].

[Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil inden lovens ikrafttræden orientere de seksten kommuner om adgangen til ekstraordinært at ændre valget til eget skøn over udskrivningsgrundlaget for 2024 og oplyse om form og proces for den skriftlige meddelelse til ministeriet.]

Fristen for afgivelse af meddelelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet om evt. omvalg er fastsat til [20. december 2024] under hensyn til, at det skal meddeles i det år, budgetteringen vedrører.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 3*, at kommuner, der efter det foreslåede *stk. 1* ekstraordinært vælger at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024, som eget skøn skal anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024.

Det foreslåede *stk. 3* indebærer, at kommuner, der ekstraordinært vælger at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024, som eget skøn vil skulle anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat for kalenderåret 2024. Dermed vil det budget, der er sket afregning efter for kalenderåret 2024, ikke blive ændret, og der vil således ikke ske en ændring i den foreløbige afregning af indkomstskat og kirkeskat der er udbetalt i tilskudsåret 2024.

Til nr. 4

Det foreslås, at § 16, *stk. 3*, i kommuneskatteloven ophæves, og *stk. 4* bliver herefter *stk. 3*.

Det foreslåede er en konsekvens af, at det foreslås, at fra og med for kalenderåret 2026 afskaffes muligheden for at kommunalbestyrelsen kan vælge at budgettere enten med dens eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat.

Det foreslås, at fra og med for kalenderåret 2026 og efterfølgende kalenderår skal kommunerne budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat. Det vil således ikke længere være muligt for kommunerne at vælge at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat, hvorfor der fra og med kalenderåret 2029 ikke længere vil ske efterregulering af kommunernes udskrivningsgrundlag.

Til § 2

Til nr. 1

UDKAST

Det fremgår af § 21, stk. 1, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, at indenrigs- og sundhedsministeren yder et årligt tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune. Der ydes dog ikke tilskud til Fanø Kommune.

Det foreslås, at § 21, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at indenrigs- og sundhedsministeren vil yde et tilskud til alle kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune.

Baggrunden for ændringen er, at der for alle ø-kommuner er merudgifter forbundet med at være en ø-kommune, hvilket begrundet tilskuddet.

Til nr. 2

Efter gældende lovgivning er Fanø Kommune den eneste ø-kommune uden bro-fast fast forbindelse, som ikke modtager et ø-tilskud efter § 21.

Det foreslås, at der i § 21 efter stk. 3 indsættes som et nyt stykke, at Fanø Kommune ydes et tilskud på 20,0 mio. kr., og tilskuddet reguleres en gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor fra og med tilskudsåret 2026.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der ydes et årligt tilskud på 20,0 mio. kr. (2025-pl) til Fanø Kommune.

Baggrunden for ændringen er, at der er merudgifter forbundet med at være en mindre ø-kommune.

Til nr. 3

Efter gældende lovgivning kan Læsø, Samsø og Ærø Kommuner yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de pågældende kommuner.

Det foreslås, at bestemmelsen også vil omfatte Fanø Kommune.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Fanø Kommune kan yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de pågældende kommuner.

Baggrund for ændringen er en konsekvens af, at det i nr. 2 og 3 foreslås at tildele Fanø Kommune ø-tilskud.

UDKAST

Til nr. 4

Det fremgår af § 24 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud, at afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. lovens § 16, sker enten efter en af indenrigs- og sundhedsministerens udmeldt samlet beregning for tilskudsåret, eller efter en særskilt beregning for selvbudgetterende kommuner, hvor kommunens egne skøn for udskrivningsgrundlag og indbyggertal lægges til grund for beregningen af tilskud og bidrag.

Det foreslås, at § 24 affattes således, at afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. § 16, sker efter en af indenrigs- og sundhedsministerens udmeldt samlet beregning for tilskudsåret. Indenrigsministeren- og sundhedsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelserne meddelelse om disse beløb, jf. dog 3. pkt. Afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. § 16, sker frem til og med 2025 enten efter en af indenrigs- og sundhedsministeren udmeldt samlet beregning for tilskudsåret eller efter en særskilt beregning for de kommuner, som har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget.

Forslaget er en konsekvens af den samtidige fremsatte lovforslag til ændring af lov om kommunal indkomstskat, hvorefter selvbudgetteringsordningen afskaffes fra og med budgetåret 2026.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at afregningen af tilskud og bidrag for alle kommuner fra og med 2026 vil ske på et statsgaranterede grundlag, og ikke som efter gældende regler, hvor afregningen afhænger af kommunens valg af budgetteringsmetode i selvbudgetteringsordningen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af § 24 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud, at for de kommuner, som har valgt at selvbudgettere, sker der i budgetåret en foreløbig afregning efter en særskilt beregning, hvor kommunens egne skøn for udskrivningsgrundlag og indbyggertal lægges til grund for beregningen af tilskud og bidrag, jf. § 24, stk. 3-6.

UDKAST

Det fremgår videre af § 24, stk. 7, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud, at der i året to år efter tilskudsåret foretages en opgørelse af efterreguleringsbeløb for de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlag, jf. § 7 i lov om kommunal indkomstskat.

Det foreslås, at § 24, stk. 2-7, ophæves.

Forslaget er en konsekvens af den samtidige fremsatte lovforslag til ændring af lov om kommunal indkomstskat, hvorefter selvbudgetteringsordningen afskaffes fra og med budgetåret 2026. De bestemmelser, som foreslås ophævet, vil derfor blive overflødige.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af § 27, stk. 2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud, at der ved efterreguleringen af tilskud og bidrag for selvbudgetterende kommuner anvendes et endeligt opgjort beskatningsgrundlag.

Det foreslås, at § 27, stk. 2, ophæves.

Forslaget er en konsekvens af den samtidige fremsatte lovforslag til ændring af lov om kommunal indkomstskat, hvorefter selvbudgetteringsordningen afskaffes fra og med kommunerne budgetlægning for 2026. Den bestemmelse, som foreslås ophævet, vil derfor blive overflødig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af § 28, stk. 2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud, at der ved efterreguleringen af tilskud og bidrag for selvbudgetterende kommuner opgøres på grundlag af de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.

Det foreslås, at § 28, stk. 2, ophæves.

Forslaget er en konsekvens af den samtidige fremsatte lovforslag til ændring af lov om kommunal indkomstskat, hvorefter selvbudgetteringsordningen afskaffes fra og med kommunerne budgetlægning for 2026. Den bestemmelse, som foreslås ophævet, vil derfor blive overflødig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

UDKAST

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1.* at loven skal træde i kraft den 31. december 2024.

Det foreslås i *stk. 2.* at § 1, nr. 2 og 4, og § 2, nr. 5-7, som vedrører afregningen af kommuner, der har valgt at budgettere med eget skøn for udskrivningsgrundlag, træder i kraft den 1. januar 2029.

Den foreslåede ikrafttrædelse er en konsekvens af, at fra og med budgetåret 2026 skal kommunerne budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat. Det vil således ikke længere være muligt for kommunerne at vælge at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat, hvorfor det fra og med kalenderåret 2029 ikke længere vil ske en efterregulering af kommunernes udskrivningsgrundlag.

Det foreslås i *stk. 3.* at § 2, nr. 1-3, har virkning fra og med tilskudsåret 2026.

[overgangsbestemmelse vedr. dato for omvalg]

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om kommunal indkomstskat, jf. lovbekendtgørelse nr. 935 af 30. august 2019, som ændret ved § 6 i lov nr. 1052 af 30. juni 2020, § 1 i lov nr. 2052 af 19. december 2020 og ved § 2 i lov nr. 679 af 3. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 7. Kommunalbestyrelsen kan vælge at budgettere enten med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat.</p>	<p>1. § 7, stk. 1 affattes således:</p> <p style="padding-left: 2em;">»Kommunalbestyrelsen skal budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat, jf. dog 2. pkt. Kommunalbestyrelsen kan frem til og med for kalenderåret 2025 vælge at budgettere enten med dens eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat eller med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat.«</p>
<p><i>Stk. 2.</i> For kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, foretages afregning efter § 15 og § 16, stk. 1-4.</p> <p><i>Stk. 3.</i> For kommuner, der har valgt at budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, foretages afregning efter § 15 og § 16, stk. 4.</p>	<p>2. § 7, <i>stk. 2</i>, ophæves, og i <i>stk. 3</i>, der bliver <i>stk. 2</i>, ændres »§ 16, <i>stk. 4</i>« til »§ 16, <i>stk. 3</i>«.</p> <p><i>Stk. 4</i> bliver herefter <i>stk. 3</i>.</p>

UDKAST

<p><i>Stk. 4.</i> Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag fastsættes ud fra en opgørelse af kommunens udskrivningsgrundlag for året 2 år forud for beregningsåret reguleret med en fremskrivningsprocent for udviklingen i det kommunale udskrivningsgrundlag. Social- og indenrigsministeren fastsætter bestemmelser om fremskrivningsgrundlaget for kommunernes udskrivningsgrundlag. Social- og indenrigsministeren giver meddelelse om det statsgaranterede udskrivningsgrundlag senest den 1. juli i året forud for det indkomstår, det vedrører. Fremskrivningsprocenten for kommunernes statsgaranterede udskrivningsgrundlag fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg.</p>	
	<p>3. Efter § 7 indsættes i <i>afsnit I</i>:</p> <p>»§ 7 a. Kommuner, der for kalenderåret 2024 har valgt at budgettere med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat efter § 7, stk. 1, kan for kalenderåret 2024 ekstraordinært vælge at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kommuner, der efter stk. 1 ekstraordinært vælger at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024, skal</p>

UDKAST

	<p>give endelig meddelelse herom til Indenrigs- og Sundhedsministeriet [den 20. december 2024].</p> <p>Stk. 3. Kommuner, der efter stk. 1 ekstraordinært vælger at ændre valget til at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024, skal som eget skøn anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommunal indkomstskat og kirkeskat for kalenderåret 2024.«</p>
<p><i>Stk. 3.</i> Positive og negative efterreguleringsbeløb med tillæg af efterreguleringsbeløb i henhold til lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, der overstiger 3 pct. af summen af de månedlige beløb, der efter § 15 er udbetalt til kommunen for det pågældende kalenderår, forhøjes med et tillæg, der beregnes af den overskydende del af efterreguleringsbeløbet inklusive efterreguleringsbeløb i henhold til lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner med en procent, der svarer til 3 gange Nationalbankens diskonto den 1. juli året forud for kalenderåret.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Staten afregner som led i afregningen efter § 15 og nærværende bestemmelse over for kommunen en andel af virksomhedsskatten efter virksomhedsskattelovens § 10, stk. 2, der beregnes med udskrivningsprocenten for kommunal indkomstskat og kirkeskat af</p>	<p>4. § 16, stk. 3, ophæves.</p> <p>Stk. 4 bliver herefter stk. 3.</p>

UDKAST

<p>den del af virksomhedernes overskud, hvoraf der skal betales virksomhedsskat. Dette gælder, uanset om virksomhedsskatteprocenten er lavere end udskrivningsprocenten for kommunal indkomstskat og kirkeskat. Ved afregningen af slutskatten skal kommunen betale staten et beløb, der beregnes med udskrivningsprocenten for kommunal indkomstskat og kirkeskat af beregningsgrundlaget for den virksomhedsskat, der efter virksomhedsskatteovens § 10, stk. 3, og § 13, stk. 1, fradrages i de skattepligtiges slutskatter. 1. og 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse på konjunkturudligningsskat efter virksomhedsskatteovens § 22 b og indkomstudligning efter virksomhedsskatteovens § 22 d. Reglerne i 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse på beløb, der anses for indbetalt acontoskat efter afskrivningslovens § 40 C, stk. 8-10.</p>	
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 19. januar 2021, som ændret senest ved § 30 lov nr. 679 af 3. juni 2023 og § 8 lov nr. 923 af 18. maj 2021, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 21, stk. 1. Social- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune.</p>	<p>1. § 21, stk. 1, 2. pkt. ophæves</p>

UDKAST

<p>Der ydes dog ikke tilskud til Fanø Kommune.</p>	
<p><i>Stk. 2-3 ---</i></p>	
	<p>2. I § 21 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke: <i>»Stk. 4.</i> Til Fanø Kommune ydes et tilskud på 20,0 mio. kr. Tilskudet reguleres fra og med tilskudsåret 2026 én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor.«</p>
<p><i>Stk. 4.</i> Kommuner, der modtager tilskud i henhold til stk. 2, kan yde støtte til unge, der under uddannelse efter folkeskolen nødsages til at fraflytte de pågældende kommuner.</p>	<p>3. I § 21, <i>stk. 4</i>, der bliver til <i>stk. 5</i>, indsættes efter »Kommuner, der modtager tilskud i henhold til <i>stk. 2</i>«: »eller <i>stk. 4</i>«</p>
<p>§ 24. Afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. § 16, sker enten efter en af social- og indenrigsministerens udmeldt samlet beregning for tilskudsåret, jf. <i>stk. 2</i>, eller efter en beregning foretaget på grundlag af bestemmelserne i <i>stk. 3-7</i>.</p>	<p>4. § 24 affattes således: <i>»§ 24.</i> Afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. § 16, sker efter en af indenrigs- og sundhedsministerens udmeldt samlet beregning for tilskudsåret. Indenrigsministeren- og sundhedsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelserne meddelelse om disse beløb, jf. dog 3. pkt. Afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. § 16, sker frem til og med 2025 enten efter en af indenrigs- og sundhedsministeren udmeldt samlet beregning for tilskudsåret eller efter en særskilt beregning for de kommuner, som har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget.</p>

UDKAST

<p><i>Stk. 2.</i> For de kommuner, der har valgt at budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, jf. § 7 i lov om kommunal indkomstskat, afregnes tilskud og bidrag efter denne lov på grundlag af en af social- og indenrigsministeren udmeldt samlet beregning for tilskudsåret. Social- og indenrigsministeren giver senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelserne meddelelse om disse beløb.</p> <p><i>Stk. 3.</i> For de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget (selvbudgettering), jf. § 7 i lov om kommunal indkomstskat, foretages der i tilskudsåret en foreløbig afregning af tilskud og bidrag efter denne lov, jf. stk. 4-6. I året to år efter tilskudsåret opgøres der en efterregulering af de tilskud og bidrag, der blev afregnet i tilskudsåret, jf. stk. 7. Efterreguleringen afregnes med kommunerne i året tre år efter tilskudsåret.</p> <p><i>Stk. 4.</i> De foreløbige tilskud og bidrag efter stk. 3 beregnes efter bestemmelserne i denne lov på grundlag af det udskrivningsgrundlag og de afgiftspligtige grundværdier, som kommunen har lagt til grund for budgettet, samt kommunens skøn over indbyggertallet. I beregningen indgår følgende:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Kommunens beskatningsgrundlag beregnet på grundlag af det udskrivningsgrundlag og	<p>5. § 24, stk. 2-7, ophæves.</p>
---	---

de afgiftspligtige grundværdier, som kommunen har lagt til grund for budgettet.

2) Kommunens udgiftsbehov beregnet på grundlag af et af social- og indenrigsministeren udmeldt foreløbigt udgiftsbehov pr. indbygger for kommunen ganget med kommunens eget skøn over indbyggertallet.

3) Kommunens andel af de tilskud og bidrag, der fordeles efter indbyggertal, beregnet ud fra kommunens skøn over indbyggertallet i kommunen i forhold til social- og indenrigsministerens skøn over indbyggertallet i hele landet.

4) Kommunens andel af tilskudsreguleringer, som fordeles efter beskatningsgrundlag, beregnet ud fra kommunens skøn over sit beskatningsgrundlag i forhold til det af social- og indenrigsministeren udmeldte foreløbige beskatningsgrundlag for hele landet.

Stk. 5. Til brug for kommunens egen beregning af de foreløbige tilskud og bidrag, jf. stk. 3, giver social- og indenrigsministeren senest den 1. juli i året forud for tilskudsåret kommunalbestyrelserne meddelelse om følgende:

- 1) Det foreløbige udgiftsbehov pr. indbygger i den enkelte kommune.
- 2) Det skønnede indbyggertal for hele landet.

3) Størrelsen af de samlede tilskud og bidrag, der fordeles efter indbyggertal.

4) Det foreløbige skøn over beskatningsgrundlaget for hele landet.

5) Det gennemsnitlige kommunale beskatningsniveau for hele landet.

Stk. 6. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om kommunernes budgettering og indberetning af tilskud og bidrag efter stk. 3-5.

Stk. 7. I året to år efter tilskudsåret foretages en opgørelse af efterreguleringsbeløb efter denne lov for de kommuner, der har valgt at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, jf. stk. 3. Efterreguleringsbeløbene beregnes som forskellen mellem de tilskud eller bidrag efter §§ 2, 3, 13, 14 og 22, der er afregnet i tilskudsåret, og de tilsvarende tilskud og bidrag beregnet på grundlag af de endeligt opgjorte beskatningsgrundlag, udgiftsbehov og indbyggertal for tilskudsåret. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene 2022 og 2023 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de afgiftspligtige grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som indgik i den foreløbige afregning, jf. stk. 3. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb

UDKAST

<p>for tilskudsårene 2024-2028 fastsættes det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de beregningstekniske grundværdier for henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme, som lå til grund for de udmeldte udligningsbeløb til afregning i tilskudsåret efter stk. 2.</p>	
<p>§27, stk. 2. Det endeligt opgjorte beskatningsgrundlag for en kommune, jf. § 24, stk. 7, opgøres på grundlag af det provenu af indkomstskat for tilskudsåret, som indgår ved beregning af efterregulering af kommunal indkomstskat, jf. § 16, stk. 2, i lov om kommunal indkomstskat, divideret med kommunens udskrivningsprocent for tilskudsåret tillagt en af social- og indenrigsministeren fastsat andel af de afgiftspligtige grundværdier, jf. § 26.</p>	<p>6. § 27, stk. 2, ophæves.</p>
<p>§ 28, stk. 2. De nettodrifts- og anlægsudgifter, der indgår i beregningen af efterreguleringen af tilskud og bidrag, jf. § 24, opgøres på grundlag af de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.</p>	<p>7. § 28, stk. 2, ophæves.</p>

Til Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Vallensbæk den 7. november 2024

Kommunerne ønsker fortsat mulighed for at selvbudgettere

Høringssvar fra **xx** kommuner vedrørende udkast til Lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat og statens afregning af grundskyld og dækningsafgift til kommunerne og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (Afskaffelse af selvbudgetteringsordningen, mulighed for at omgøre valg af statsgaranti for 2024 samt indførelse af ø-tilskud til Fanø Kommune)

Vi er en række kommuner i hovedstadsområdet, som med meget stor undren har konstateret, at regeringen i en forceret proces vil fjerne kommunernes mulighed for at selvbudgettere deres skattegrundlag (udskrivningsgrundlaget) fra 2026. Det er et kæmpe indgreb i de kommunale frihedsgrader.

Et indgreb som regeringen har fundet nødvendigt, fordi staten (Finansministeriet) har været ekstraordinært dårlig til at skønne over kommunernes indtægtsgrundlag i de seneste år. Således er statens fejlskøn af det kommunale udskrivningsgrundlag på ca. 20 mia. kr. i 2024 og statens skøn, som indgår i statsgarantien udmeldt for 2025, vurderes pt. til at være ca. 14 mia. kr. for lavt. Det er disse fejlskøn fra statens side, som har tilskyndet mange kommuner til at selvbudgettere indtægtssiden i budgetterne for 2024 og 2025. Fejlskønnene i de senere år har givet en ellers velfungerende model med mulighed for enten valg af statsgaranti eller selvbudgettering nogle uheldige incitament.

For kommuner, som oplever tilvækst i befolkningen, er lovforslaget ikke bare en indgriben i de kommunale frihedsgrader – det kan mildest talt også blive en bombe under de kommunale økonomier. Kommuner, som oplever vækst i befolkningstallet i nogle år, har således behov for at kunne vælge et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag for at kunne finansiere befolkningstilvæksten og de tilhørende udgifter i disse år. Det er evident, at regeringen ikke kan fange de lokale kommunale befolkningsudviklinger, når den udmelder de statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Der er bare inden for de sidste år eksempler på, at regeringen har undervurderet den lokale kommunale befolkningsudvikling (og dermed også den lokale indtægts- og udgiftsudvikling)

Sådan behandler Vallensbæk Kommune dine persondata

Når du henvender dig til Vallensbæk Kommune, behandler vi oplysninger om dig i overensstemmelse med databeskyttelsesloven. Vi bruger dine oplysninger til at behandle og besvare din henvendelse, og vi sletter dine oplysninger efter arkivlovens regler.

På vallensbaek.dk/persondata kan du læse mere om dine rettigheder, og om hvordan vi passer på dine oplysninger.

med op til 5%. I disse år har et kommunalt valg af selvbudgettering således intet spekulativt over sig, men er en nødvendighed for at kunne finansiere befolkningstilvæksten

Hvis kommuner med vækst i befolkningstallet ikke fremadrettet får mulighed for at vælge selvbudgettering, må alternativet være, at disse kommuner hæver udskrivningsprocenten for at få tilstrækkelige indtægter til at finansiere de afledte udgifter. Det er derfor vigtigt, at kommuner med vækst i befolkningstallet fortsat har mulighed for at selvbudgettere deres indtægtsside.

Vi appellerer til, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet straks trækker den del af lovforslaget som vedrører afskaffelse af kommunernes mulighed for at selvbudgettere tilbage – og i stedet igangsætter et analysearbejde for at forbedre det nuværende system.

Med venlig hilsen